

Õiguskantsler

Signe Riisalo
komisjoni esimees
Riigikogu sotsiaalkomisjon
sotsiaalkomisjon@riigikogu.ee

Teie nr

Meie 28.01.2026 nr 6-1/251034/2600760

Sotsiaaltranspordi korraldamine

Lugupeetud komisjoni esimees

Mõned puudega inimesed on õiguskantslerilt küsinud, kas nende koduvald või -linn on korraldanud neile sotsiaaltransporditeenuse õiguspäraselt. Vastuse andmisel on tekkinud küsimusi sotsiaalhoolekande seaduse põhiseaduspärasuse kohta.

[Sotsiaalhoolekande seaduse § 38 lõige 1](#) annab puudega inimesele õiguse saada sotsiaaltransporditeenust „tööle või õppeasutusse sõitmiseks või avalike teenuste kasutamiseks“.

Mõistest „avalikud teenused“ saadakse erinevalt aru (vt 12. märtsil 2024 toimunud sotsiaalkomisjoni [istungi protokoll](#) ja [Eesti Linnade ja Valdade Liidu arvamust](#)). Selgust on aidanud luua [juhendmaterjal](#), kus on toodud avalike teenuste loetelu.

Isegi juhul, kui tõlgendada avalikke teenuseid väga laialt, jääb osa sihtkohti selle alt välja. Näiteks ei saaks ka laia tõlgenduse järgi lugeda avalikeks teenusteks sõprade ja lähedaste inimeste külastamist, sealhulgas näiteks lähedase külastamine haiglas või hooldekodus; matustel, pulmas, või kokkutulekutel käimist; vabatahtlikus ühiskondlikus tegevuses osalemist; huvialade ja spordiga tegelemist (erandina saaks nt huvikoolis õppimise paigutada haridusteenuse alla) ja palju muud.

Kuigi ühistransport on aja jooksul muutunud aina juurdepääsetavamaks, ei ole puudega inimestel siiski võimalik kõiki oma käike ühissõidukiga teha. Kõik ühissõidukid ei ole puudega inimestele kohandatud, mõnikord takistab puue bussipeatusesse jõudmist (nt talvisel ajal nägemispuudega inimesel) ja vahel takistab puue üldse ühissõidukiga sõitmist (nt raske autismi diagnoosiga laps).

Seetõttu on puudega inimese vajadustele vastava sõiduki kasutamise võimalus puudega inimesele olulise tähtsusega, et tal oleks teistega võrdne õigus iseseisvalt elada ja ühiskonnaelus osaleda (vt [ÜRO puuetega inimeste õiguse konventsiooni](#) art 19 ja Puuetega Inimeste Õiguste [Komitee üldkommentaari nr 5](#)).

Vallad ja linnad võivad korraldada sotsiaaltranspordi enamatesse sihtkohtadesse, kui seadus nõuab. Nii on mõned kohalikud omavalitsused ette näinud, et sotsiaaltranspordi on võimalik kasutada ka muudeks igapäevaeluks vajalike toimingute tegemiseks või elukondlike vajaduste

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

rahuldamiseks. Teised omavalitsused korraldavad aga sotsiaaltransporti vaid sihtkohtadesse, mida seadus ette näeb.

Palun komisjonilt selgitusi, miks ei kohusta seadus korraldama puuetega inimestele sotsiaaltransporditeenust, et sõita mujale kui tööle, haridusasutusse ja avalikke teenuseid kasutama.

Ootame Teie vastuseid võimaluse korral 2. märtsiks 2026.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise